

Asia: VN/13572/2024

**Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi
valtionavustustoiminnan tietovarantoon tallennettavista vähimmäistiedoista
sekä tietojen julkaisemisesta annetun valtioneuvoston asetuksen
muuttamisesta**

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen elokuvasäätiö kiittää mahdollisuudesta lausunnon antamiseen.

Suomen elokuvasäätiön käytännön toteutuksesta valtionavustusten tiedonantovelvoitteen täyttämiseksi toteamme taustatiedoksi seuraavaa: Oikeushenkilöille myönnetyt tuet raportoidaan työ- ja elinkeinoministeriön alaisuudessa olevaan Y-ATV-järjestelmään, josta niiden on aikoinaan tarkoitus siirtyä järjestelmäintegraatiolla Valtiokonttorin ylläpitämään valtionapujärjestelmään (VA). Luonnollisille henkilöille myönnettävät avustukset Suomen elokuvasäätiö raportoi suoraan VA-järjestelmään.

Tässä yhteydessä kommentoimme asetusluonnosta erityisesti valtionapujärjestelmän ja luonnollisille henkilöille myönnettävien avustusten näkökulmasta.

Asetuslausunnossa haluamme erityisesti kiinnittää huomiota siihen seikkaan, että kielteisten päätösten haetun käyttötarkoituksen tieto tullessaan julkiseksi voi olla merkittävälle osalle hakijoista ongelmallista. Vaikka asetusluonnoksessa käsitelläänkin vain yritys- ja yhteisöhakijoiden hakemuksiin liittyvää pakollista tietoa, tulkitsemme kirjauksen niin, että käyttötarkoituksen julkistamiseksi saatettaisiin soveltaa myös henkilöhakijoihin. Hakijoiden oman elinkeinon harjoittamiseksi on tärkeää, että esimerkiksi käsikirjoitushakijan käsikirjoitusidea, jota ei tekijänoikeuksin voi turvata, pysyy tältä osin suojassa ja taiteellisen työn edellytykset säilyvät. Sama liikesalaisuuden suojaamisen vaade koskee myös monia yrityshakijoitamme.

Vastaavasti on toivottavaa, että henkilöhakijoista julkaistaan mahdollisimman vähän tietoa yksityisyyden suojasta huolehtimiseksi. Tässä yhteydessä muistutamme myös luovien alojen järjestelmäkehitysesityksestä, että henkilöhakijoista voitaisiin tarvittaessa julkaista taiteilijanimet.

Tietojen toimitusvelvollisuus on jo nykyisellään kohtuullisen kattava; uusien pakollisten lisätietojen toimitamisvelvoitteen kasvattamista tulee pohtia kriittisesti tarkoituksenmukaisuuden ja tietosisällön tuottaman lisäarvon näkökulmasta. Raportoinnin yleisen laadukkuuden suhteen olisi suotavaa, että ministeriöt ensisijaisesti kehittäisivät hallinnonalojen tietomallejaan yhdenmukaisemmiksi.

Pakollisten tietojen määrän tulisi pysyä niissä rajoissa, missä se tosiasiallisesti tuottaa merkittävää tietoa kokonaiskuvan luomiseksi. Emme näe mahdolliseksi juurikaan lisätä manuaalisesti toimitettavien vähimmäistietojen määrää, sillä jo nykyisellään se aiheuttaa kohtuuttomasti lisätyötä ja kustannuksia, etenkin kun vaadittavia tietoja joudutaan keräämään erillisesti ja yhdistelemään useammasta lähteestä. Myöntämiämme avustuksia voivat osin hakea sekä oikeushenkilöt että luonnolliset henkilöt, mikä tekee teknisistä rajapintaratkaisuista kahteen erilliseen järjestelmään haasteellisia.

Asetusluonnoksen lisäysehdotuksessa on tulkittavissa niin, että haetun avustuksen käyttötarkoitus tai alueellista kohdentumista koskevat tiedot on toimitettava myös silloin, kun avustus on myönnetty. Tämä lisäisi pakollisena toimitettavien tietojen tietokenttien määrää, koska myönnettyjen avustusten osalta on toimitettava myös tiedot hyväksytyistä käyttötarkoituksista ja myönnetyn avustuksen käytön alueellisesta kohdentumisesta. Näkemyksemme mukaan myönnetyn avustuksen osalta käyttötarkoitus tai alueellista kohdentumista koskevat tiedot tulisi edellyttää pakollisena tietona nykytilanteen mukaisesti vain kerran.

Suomen elokuvasäätiön valtionavustukset ovat kaikki kansallista tukea, emmekä myönnä avustuksia Euroopan unionin varoista. Olisi hyvä, että VA-järjestelmän siirtotiedostomalli laadittaisiin niin, että oletusarvoisesti tällaisia tietokenttiä ei tarvitsisi täyttää kuin vain niiden vähimmäistietojen toimittajien, joita asia koskee; ts. siirtotiedostojen kenttien täyttäminen tehdään mahdollisimman kevyeksi ja käyttäjäystävälliseksi.

Lopuksi toteamme, että ymmärtääksemme valtionapujärjestelmässä ollaan alkusyksystä vaihtamassa järjestelmätoimittajaa, jolloin on oletettavissa, ettei asetuseräluonnoksessa tavoiteltu aikataulu ei todennäköisesti ole toteutettavissa.

Nirkkonen Kaisa
Suomen elokuvasäätiö sr.